

2024-2028

Kommunal sammenhengsplan barnehage – SFO – skole

Hemsedal kommune

2024-2028

Innhold

1.	Innledning, med lokale og sentrale føringer	2
2.0	Evaluering og revidering	2
3.0	Målet med kommunal sammenhengsplan	3
4.0	«Fra eldst til yngst» Samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole.....	3
5.0	Rammeplan for barnehage – Lov om barnehager	4
6.0	Rammeplan for SFO - Opplæringsloven	4
7.0	Læreplanverket, overordna del	5
8.0	Laget rundt barnet	5
8.1	Familiens hus	5
9.0	Overordna årskalender	6
10.0	Pedagogisk praksis.....	8
10.1	Lek og læring.....	8
10.2	Innholdet i skolegruppene	9
10.3	Samarbeid med foresatte	9

1. Innledning, med lokale og sentrale føringer

Kommunal plan for overgang barnehage og skole er en lokal plan som er politisk vedtatt og gjelder for barnehager og skoler i kommunen. Den skal sikre alle barn i Hemsedal kommune en god og trygg overgang mellom barnehage og skole, og trygge foresette i at deres barn får utvikle seg videre i samsvar med barnet sine forutsetninger. Den skal også sikre at ansatte retter seg etter de pedagogiske føringer som planen gir.

Den kommunale planen er underordna sentrale lover, forskrifter, sentrale føringer og planverk:

Barnehagelova § 2 a. *Plikt til å samarbeide med skolen om overgangen fra barnehage til skole*

Rammeplan for SFO: Forskrift med hjemmel i opplæringsloven § 13-7. Punkt 5.2. *Overgang fra barnehage til skole og SFO*

Lov om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova): § 4-7 og §§ 2-1. til § 2-16.

2.0 Evaluering og revidering

Plan for overgang barnehage-skole skal evalueres og revideres hvert fjerde år. Den skal behandles i Samarbeidsutvalget, som er en del av etatens kvalitetssystem. Planen kan justeres og revideres ut fra sentrale og lokale føringer.

Gjeldende plan blir satt i verk høsten 2024.

Bilde 1 Sitat Roald Dahl

3.0 Målet med kommunal sammenhengsplan

Den kommunale sammenhengsplanen skal

- sikre sammenheng og helhet i læringsinnholdet til barn, både faglig og sosialt
- sikre at barn opplever overgangen mellom barnehage og skole som spennende, utviklende, trygg og preget av mestring
- sikre informasjonsflyt mellom ansatte, og mellom ansatte og foresatte ved overgangen
- sikre gode møteplasser mellom ansatte for å få til kompetanse og kultur som støtter intensjonen ovenfor
- sikre at foresatte tidlig får etablert kontakt med skole/SFO, og får nødvendig informasjon
- trygge foresatte gir trygge barn

4.0 «Fra eldst til yngst» Samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole

Kunnskapsdepartementet har utarbeidet en veileder «Fra eldst til yngst», samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole. Veilederen har som mål å styrke sammenhengen mellom barnehage og skole samt skape en god overgang for barn når de begynner på skolen. Her står det bl.a.:

- Barnehagetiden avsluttes på en god måte, og skolen/SFO forbereder seg på å ta imot barnet
- Barnet er kjent med skolen i god tid før første skoledag
- Det er sammenheng og progresjon i læringsinnholdet i barnehage og skole
- Foresatte godkjenner informasjonsoverføring fra barnehage til skole og har muligheter for aktiv medvirkning i denne
- Lærere i barnehage og skole har felles møteplasser for forventningsavklaringer, kompetanseutvikling og felles planlegging
- Kommunen initierer, planlegger, kontrollerer og følger opp samarbeidstiltak gjennom overordnede planer
- Barnehage- og skoleeier har det overordnede ansvaret for å legge til rette for samarbeid

5.0 Rammeplan for barnehage – Lov om barnehager

Barnehagelovens §2a: «Barnehagen skal samarbeide med skolen om barnas overgang fra barnehage til skole og fritidsordning, jf. Opplæringslova § 13-5 og friskolelova § 5-5. Samarbeidet skal bidra til at barna får en trygg og god overgang».

Rammeplan for barnehagen (2017):

«Barnehagen skal i samarbeid med foreldre og skolen legge til rette for at barna kan få en trygg og god overgang fra barnehage til skole og eventuelt skolefritidsordning. Barnehagen og skolen bør utveksle kunnskap og informasjon som utgangspunkt for samarbeid om tilbudet til de eldste barna i barnehagen, deres overgang og oppstart i skolen. Barnehagen må ha samtykke fra foreldrene for å dele opplysninger om enkeltbarn med skolen. De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen. Barnehagen skal bidra til at barna kan avslutte barnehagetiden på en god måte, og møte skolen med nysgjerrighet og tro på egne evner. Barna skal få bli kjent med hva som skjer i skolen og i skolefritidsordningen.» (s. 33-34)

Bilde 2 Barn i en sirkel

6.0 Rammeplan for SFO- Opplæringsloven

«SFO skal bidra til å skape en god og trygg overgang fra barnehage til skole og SFO sammen med skolen og barnehagen, jf. opplæringsloven § 13-5 og barnehageloven § 2a. Det er skoleeier som har hovedansvaret for samarbeidet» (s. 24).

«Det er en fordel om barna får mulighet til å bli kjent med det fysiske miljøet og personalet i SFO før skolestart. Særlig for barn på 1. trinn som starter i SFO før sin første skoledag, spiller SFO en viktig rolle i oppstartsfasen. SFO skal støtte barna den første tiden for å bidra til at barna opplever trygghet og tilhørighet» (s. 24).

7.0 Læreplanverket, overordna del

Opplæringslova:

§ 4-7 Overgangen frå barnehagen til skolen

Kommunen skal sørge for at barna får ein trygg og god overgang frå barnehagen til skolen og skolefritidsordninga.

I forarbeidene til loven står det at kommunen har nå hovedansvaret for å sikre en trygg og god overgang fra barnehage til skole. Loven understreker viktigheten av samarbeid mellom foresatte, barnehager og skoler, og at det skal lages rutiner for informasjonsoverføring. Spesielt hensyn må tas for barn med spesielle behov, for å skape en forutsigbar og positiv opplevelse i skolestarten.

Bilde 3 Sitat Stortingsmelding 6, 2019-2020

8.0 Laget rundt barnet

Oppvekstreformen Meld. St. 6 (2019-2020) trådte i kraft 1.1.2022. Kommunene får nå mer ansvar på barnevernsområdet. Reformen skal bidra til å styrke arbeid med forebygging og tidlig innsats, og sikre mer tverrfaglig samarbeid.

8.1 Familiens hus

Helsestasjon og skolehelsetjenesten i Familiens hus følger Nasjonalfaglige retningslinjer "Helsestasjon og skolehelsetjeneste", Helsedirektoratet, 2023.

Helsestasjon og skolehelsetjenesten skal inngå i en helhetlig tiltakskjede for barn mellom 0 og 20 år. De jobber helsefremmende og forebyggende, og har et samarbeide med barnehage og skole/SFO for å sikre barn et godt og trygt oppvekstmiljø. De har kontakt med alle barn og

deres foresatte fra fødsel, gjennom barnehage- og skoletiden. Ved oppstart på skolen får alle barn tilbud om en skolestartundersøkelse. Helsestasjon og skolehelsetjenesten er opptatt av barn sin fysiske og psykiske helse i samspill med familien, lærer og venner.

Som en del av Familiens hus har psykisk helsetjeneste til barn/unge og deres foreldre også ressurser. De kan bidra med målrettet og kortvarig oppfølging til de som har ekstra behov.

I tillegg har familiens hus barnekoordinator oppfølging av barn med langvarige og sammensatte behov.

Familiens hus har tett samarbeid med andre instanser som familievernkontoret, barnevern, spesialisthelsetjenesten og andre kommunale tjenester som handler om barn og deres familier.

Alle disse instansene er det naturlig å samarbeide med ved overgang mellom barnehage og skole.

Bilde 4 Barn som holder hender

9.0 Overordna årskalender

Måned	Aktivitet	For hvem	Ansvarlig
August	SFO og barnehage er sammen før skolestart i SFO sine lokaler på Hemsedal skole -Uke 31, 32, 33	6 åringene/ansatte i barnehagen	Styrer/rektor
September	På rektor- og styrermøtet: Utteksling av planer og arbeidsformer til neste års skolestartere	Styrer/rektor/ barnehagefaglig ansvarlig/kommunalsjef for oppvekst og kultur	På rektor- og styrermøtet: Utteksling av planer og arbeidsformer til neste års skolestartere

September	Informasjonsmøte om neste års 1.klasse; barn med vedtak (samtykke)	Styrer/avdelingsleder i skole/PPT	Informasjonsmøte om neste års 1.klasse; barn med vedtak (samtykke)
Oktober			
November	Innskriving i skolen	Foresatte	Innskriving i skolen
Desember			
Januar	Møte for å drøfte/informere om barnegruppa som skal starte på skolen til høsten	Styrer, pedagogisk leder, rektor og avdelingsleder i skole, sammen med skolehelsetjenesten og helsestasjonen	Møte for å drøfte/informere om barnegruppa som skal starte på skolen til høsten
Februar	Overgangssamtale mellom barnehage og skole i forhold til skolestartere med særskilte behov	Foresatte/PPT/avdelingsleder/ pedagogisk leder/styrer	Overgangssamtale mellom barnehage og skole i forhold til skolestartere med særskilte behov
Mars			
April			
Mai/juni	Informasjonsmøte med nye foreldre om skolen, SFO og andre hjelpeinstanser. (Representanter fra PPT, helsestasjon og barnevern bør delta), om nødvendig tolk	Foresatte/avdelingsleder/kontaktlærer/SFO-leder	Informasjonsmøte med nye foreldre om skolen, SFO og andre hjelpeinstanser. (Representanter fra PPT, helsestasjon og barnevern bør delta), om nødvendig tolk
Mai/juni	Overføringsmøte med kontaktlærere på 1. års trinn	Kontaktlærer/pedagogisk leder	Overføringsmøte med kontaktlærere på 1. års trinn
Mai/juni	Besøksdag på skolen for nye førsteklasinger	Skolestartere/skole/barnehage	Besøksdag på skolen for nye førsteklasinger

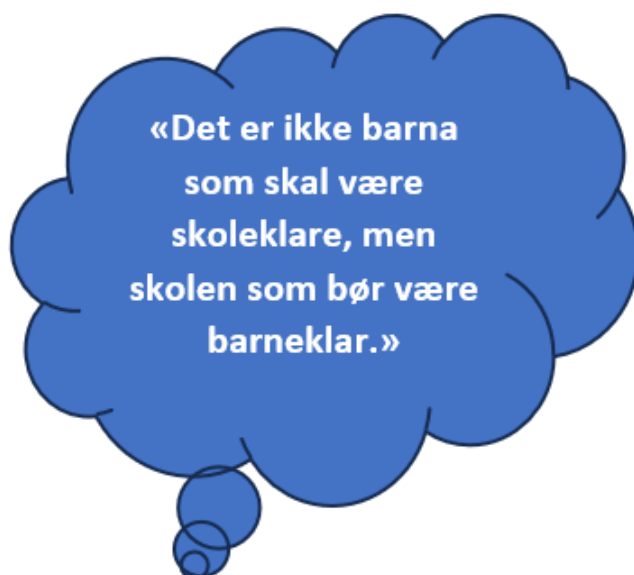
10.0 Pedagogisk praksis

«Barndommen har sin egenverdi, og SFO skal, i samarbeid og forståelse med hjemmet, ivareta barnas behov for omsorg og tilsyn, samtidig som det gis rik mulighet for meningsfull fritid og lek.» (Rammeplan for SFO s.7)

De eldste barna i barnehagen skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen.

Rammeplanen for barnehagen omtaler progresjon som et viktig begrep for utviklingen av barnet:

«Personalet skal utvide og bygge videre på barnets interesser og gi barnet varierte erfaringer og opplevelser ... legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materiale og utforming av fysisk miljø ... Personalet skal legge til rette for at barna får mestringsopplevelser, samtidig som de har noe å strekke seg etter» (Rammeplan for barnehagen s. 44).

Bilde 5 Sitat Sandø og Myran, 2022

10.1 Lek og læring

Dette er et viktig begrep som skal ivaretas i skoleforberedelsene.

Barna skal gjennom lek oppleve læring ved å bruke sin nysgjerrighet og utforskertrang – de yngste lærer best når aktivitetene stimulerer deres fantasi og forestillingsevne, og oppleves som meningsfulle. De voksne må delta i barns lek og stimulere til utvikling uten å ta over eller å styre leken. Det skal være inspirerende og gøy å lære!

Barn skal oppleve omsorg og trivsel også i sin overgangsperiode til skolen. Dette gir en trygghet for barna som resulterer i god og større læringsevne.

«Leken skal være en arena for utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling»

(Rammeplan for barnehagen s. 20).

«Leken skal ha en stor plass i SFO, og barna skal ha tid og rom til lek hver dag ... leken kan stimulere til vennskap, relasjonsbygging, språkutvikling, undring og kreativitet» (Rammeplan for SFO 2. 14).

10.2 Innholdet i skolegruppene

Innholdet er temaer vi jobber med gjennom lek, samtaler og oppgaver i et aktivitetshefte:

- Rim og regler
- Tall/tallforståelse
- Meg selv og deg
- Mønster
- Maling
- Form
- Plassering
- Sortering
- Stavelse
- Symbol
- Bokstaver
- Trafikk
- Kroppen
- Resirkulering
- Fokus på ulike merkedager gjennom året

I samlingspunktene på tvers av barnehagene blir det jobbet med det sosiale samspillet gjennom lek.

10.3 Samarbeid med foresatte

Foresatt-samarbeid er viktig i overgangen fra barnehage til skole. Dette skjer gjennom informasjonsmøter året før skolestart (se oversikt ovenfor). Trygge foresatte gir trygge barn.

Bilde 6 Tegning med aktive barn